

Jälkkäreiden hyvät käytännöt 2018-19

Ohjaajien yhteinen palaveri joka perjantai (1/2h) Tämä mahdollistaa hyvän tiedonsiirron ja yhteiset havainnot ja sopimukset.

Pupuhuhta

1. "leikkittäjäpari" – keksivät leikin, jonka ohjaavat ryhmälle.

- oranssit liivit ja pillit merkinä leikkittäjillä

2. Leikkien jakaminen:

- leikkipaikoista otettu kuvat, jotka on laminoitu

- leikkipaikat on magneeteilla kiinnitettyinä "pääpaikan" taululla

- lasten kanssa sovitaan leikkipaikoista ja kirjoitetaan leikkipaikan kuvan alle nimiä

- leikkipaikan kuvan alla voi olla esim. "koululeikki", jonka alla leikin aloittavien nimet (leikkiin pääsee mukaan uusia halukkaita)

- leikkipaikat sovitaan aina aikuisen kanssa: leikkipaikasta toiseen ei voi siirtyä omin luvun

- tästä on paljon hyötyä myös leikkien loputtua: tavarat ja lelut laitetaan yhdessä paikalleen – omassa leikkipaikassa

- taululta on helppo katsoa myös lapsen "sijainti" lasta haettaessa

3. Toivepuu on ollut vuosien ajan käytössä erilaisilla tyyleillä ja koristeilla vuodenaikojen mukaan. Tämä toimii, jos sitä käyttää aktiivisesti: lapset näkevät konkreettisesti, että oma toive on toteutunut, kun lehti tippuu puusta maahan.

4. Toiveiden tilkkutäkki: oli käytössä viime vuonna, kun lasten osallistamiseen kehiteltiin keinoja. Tilkkutäkkiin lisättiin tilkkuja, joihin kirjoitettiin lapsen tai useamman lapsen yhteinen toteutunut leikki tai kerhohetki. Viime vuonna lapset pitivät mm. laulukerhoa, musiikkihetkiä ja liikuntaleikkejä.

5. Viikon tai päivän liikuntahaaste: se voi olla ohjaajan tai lapsen valinta ja se pidetään esillä koulun käytävän seinällä. Suorituksia voi kerätä haastevihkoon, josta lasketaan yhteinen tulos - tulos laitetaan näkyville esimerkiksi oveen kiinnitettyyn liikuntahaaste-palloon (liimataan pallon kuvion mukainen pala).

6. Jokeri: Jälkkärissä on oma Jokeri-laatikko. Laatikoon ilmestyy silloin tällöin jotakin yllättävää: se voi olla joku leikki, aarteen etsintää, herkkuhetki tai joku muu yllättävä juttu. Sitä ei laiteta

viikkosuunnitelmaan, vaan se tulee aina yllätyksenä

7. Valmiit lapsilistat: nämä ovat olleet jo vuosien ajan meillä käytössä ja myös mallina muille. Olemme todenneet, että tämä helpottaa ohjaajien työtä. Listoihin on helppo tehdä muutoksia ja yhteinen lista pidetään ajan tasalla, että tieto on kaikilla.

8. Infopiste: meillä on käytössä oma infopaikka, jonne lapset tulevat ilmoittautumaan koulupäivän jälkeen. ”Infovuorossa” oleva ohjaaja laittaa rastin saapuvan lapsen nimen kohdalle.

9. Ohjaajilla on sovitut vuorot infopisteen lisäksi myös ulkoiluun, läksyjen valvomiseen ja välipalan jakamiseen. Näitä vuoroja vaihdellaan aina tilanteiden mukaan, kännykät kulkevat mukana ja homma toimii!

Puuppola

Tästä emme niin tiedä onko tämä varsinaisesti käytäntö, mutta se tehnyt on vuosien aikana työnteosta jollain tavalla helpompaa ja henkisesti kevyempää haasteellisissakin tilanteissa.

Yhteistyö vanhempien kanssa on meillä hyvin toimivaa ja olemme saaneet siitä paljon hyvää palautetta monelta suunnalta ja vielä monien vuosien jälkeenkin. Haasteellisten tilanteiden hoitaminenkin tuntuu helpommalta, kun on alusta asti luotu välitön yhteistyö ja helposti lähestyttävä ilmapiiri.

Jo ensimmäisessä tapaamisessa koulutulukasaamussa yritämme luoda itsestämme helposti lähestyttävän tunteen vanhemmille ja kerromme jo siinä toivovamme välitöntä yhteistyötä, meihin saa ottaa yhteyttä ihan asiassa kuin asiassa. Tästä kerromme koko vuoden ajan myös ”kuukausikirjeissä”. Meistä tuntuu, että kun asian on sanoittanut perheille, niin oikeasti vanhemmat on rohkeampia ottamaan yhteyttä. Aina vanhemmat kohdatessa kohtaamme heidät aidosti, samoin kuin kaikki lapset. Joulua ennen järjestämme perheille askartelu-glögi-illan mukavan yhdessäolon merkeissä. Illan aikana on erilailla aikaa jutella perheiden kanssa, välillä myös kouluun ja jälkkäriin kuulumattomista asioista. Illan aikana perheet tapaavat myös toisiaan ja näin ollen saattavat tutustua myös uusiin ihmisiin. Ilta on ollut vuodesta toiseen suosittu.

Tikka

- Torstai Tehtävä: Lapset keksivät torstaisin pieniä liikuntatehtäviä ulkona, jotka muut suorittavat. Välillä on ollut omaan tahtiin tehtäviä juttuja (käy roikkumassa jossain pää alaspäin, halaa 5 eri puuta, hyppää 10 eri kiven päälle, etsi metsästä muumilaakson asukkaita...) ja aina suoritettuna tehtävän jälkeen on ollut kuittaus tehtävän alle. Välillä tehtävät ovat olleet yhteisleikkejä. Lapsilta on tullut kivoja ideoita ja kaikki ovat pikkuhiljaa innostuneet mukaan tähän!

- Perjantain Juttutuokio: aina perjantaisin lapset jaetaan pieniin ryhmiin (jokaisella ohjaajalla 5-8 lasta), joissa jutellaan viikonlopun suunnitelmista, käydään läpi ajankohtaisia asioita ja joskus vaan pidetään hauska tietokilpailu. Olemme myös käsitelleet erilaisilla tyyleillä kiusaamiseen ja käyttäytymiseen liittyviä aiheita, jotka ovat aina tärkeitä. Kun lapset ovat tottuneet tähän rutiiniin, niin he jo odottavat rauhallista jutteluhetkeä, jossa saa äänensä kuuluviin.

Torppis

- Meillä pyörii 5 eri kerhoa: puu-, kokki-, käsityö-, tyttöjen ja poikien liikuntakerhot. Nämä toimivat sujuvasti ja lapset ovat saaneet itse toivoa nämä kerhot.
- Selkeä päivärytmi mm. läksyt, välipala, ulkoilu, vapaa leikki
- pelisäännöt
- Haasteena lepo hetken toteutuminen; tässä petrattavaa meillä!

Luonetjärvi

Olemme ottaneet postilaatikon käyttöön, jonne lapset voivat kirjoittaa toisilleen kirjeitä, toiveita tekemiseen jne.

Liinalampi

- pöytäkortit, joilla lapset menevät välipalalla tietyille paikoille istumaan, nämä ovat jo käytössä
- bingo (numerobingo yleensä keskiviikkoisin)

- keski-palokan kouluun on syksyn aikana tuunattu useita "pikkukirjastoja", joista voi käydä lainaamassa kirjoja ja olemme ottaneet lukuhetkiä käyttöön.
- pikkukirjastot toimivat myös kivasti tilanjakajina, eli olemme jakaneet lapsia pieniin ryhmiin, ja he voivat halutessaan mennä näihin paikkoihin lukemaan omatoimisesti kirjoja, myös muita koulun aktiivipaikkoja on meillä iltapäivisin käytössä, kuten jalkapallopelipöytä ja nyrkkeilysäkki. Meillä on käytössämme taulu johon merkkäämme missä kukin lapsi milloinkin on, näin myös pysymme kartalla varaustilanteista, missä on tilaa ja minne pitää ehkä vähän jonottaa...

Keski-Palokka

hyvin toimiva läksykerho

- läksyt tehdään erillisessä tilassa, ei jälkkäriluokassa leikkien keskellä
- suuri ryhmä jaetaan tarvittaessa kahteen läksykerhoryhmään eri tiloihin
- läksykerhossa on useampi ohjaaja valvomassa työrauhaa ja auttamassa
- läksyissä autetaan, päällisin puolin tarkistetaan, tarkistamisvastuu kuitenkin huoltajilla. Lukuläksy luetaan kotona
- jälkkäritilassa oleva ohjaaja tarkistaa jokaiselta lapselta, että onko läksyä. Tarvittaessa tarkistetaan repusta, että olisiko siellä kuitenkin läksykirjoja ☺
- meidän jälkkäriissä tekevät kaikki lapset läksyt. Asiaa kysytään kuitenkin jokaiselta huoltajalta toiminnan alkaessa.
- tulevien eppujen ollessa tutustumassa kouluun vastuuohjaaja esittelee jälkkäritoimintaa huoltajille, tässä vaiheessa on koettu hyväksi puhua läksyjen tekemisestä jälkkäriissä, samoin asiasta puhutaan myös tutustumisillassa. Nämä asiat todennäköisesti vaikuttavat siihen, että kaikki huoltajat ovat halunneet, että läksyt tehdään jälkkäriissä.

Palokka

Hyvänä käytäntönä olemme aiemmilta vuosilta huomanneet ns. Vihreän penkin. Vihreän penkin ideana on se, että kun lapsella ei ole ketään kaveria tai mitään mielekästä tekemistä hän menee istumaan penkille, johon on kiinnitetty vihreä lappu. Penkin paikka on yhdessä lasten kanssa ennalta sovittu. Kaikkien lasten ja aikuisten yhteisenä tehtävänä on tarkkailla onko penkillä ketään istumassa ja käydä pyytämässä hänet mukaan leikkimään.

Kypärämäki

Me ollaan koettu toimivaksi meillä sen kun lapset saa itse keksiä liikuntaa, esimerkiksi kerroshippa on ollut hitti! Lapset itse sen ovat keksineet ja aikuiset muokannut hieman sääntöjä. Näin saatiin tämä hankala kolmen kerroksen ravaus hyötykäyttöön :D

Kilpinen

Mikä on parasta jälkkärissä?

Tänä vuonna lasten itse ideoimana toiminnassa on perinteiset korttipelit, shakki-pelit ja varsinkin bändi-toiminta sekä tulossa toiveissa putoushahmo. Perinteiset korttipelit tulivat suureen suosioon lasten oman idean pohjalta kuten esim. Maija ja ristiseiska, näitä oli pelattu parin lapsen kotona. Lasten toiveissa on myös putoushahmopilpailu

Lisäksi lasten mielestä on vain kivaa vain olla kaverin kanssa kun esim. kaveri on kaukana eikä häntä muuten näe kuin jälkkäristä.

Norssi 2

Hyviä käytänteitä: kylän entisen opettajan kanssa yhteistyö: satujen kuuntelua, kierrätystavaroilla leikit, ulkona talkootyöt (pihan haravointi, laavun putsaaminen, rännien puhdistaminen, linnun pönttöjen puhdistus), veneen lasku vesille ja sieltä pois nosto ja paljon paljon muuta.

Vanhemmilta saatu lupa, että käydään tutustumassa jälkkäriäisten kotipihoihin. Teemme myös yhteistyötä yhden perheen kanssa niin, että saadaan käyttää esim heidän isoa laavua retkillä.

Kylän eläkeläisten kanssa yhteistyö. Kerhoilevat kerran viikossa samoissa tiloissa meidän kanssa. Lauletaan joululauluja, kevätlauluja jne.

Tehdään lumitöitä, pihan haravointia koulun pihassa.
Yhteistyö toisen jälkkärin kanssa, käyvät meidän koululla kaksi kertaa vuodessa.
Liikutaan myös luonnonjäällä, säiden niin salliessa.

Oravasaari

Toimivaksi käytännöksi valitsimme, kerran viikossa lasten kanssa toteutettavan toiminnan arviointi ja suunnittelu tuokion.
Tuokiolla lapset antavat palautetta kuluneen viikon puuhista ja saavat suunnitella tulevalle viikolle ohjelmaa.
Tammirinne

Keltinmäen Jälkkärin paras käytäntö osallisuuteen on toimintakortit.
Toimintakorteissa lukee esim. atk, pelit, leikit, musiikki, kädentaidot, läksyt, sali, leipominen, ulkoilu. Lapset saavat valita mitä tekevät, mihin menevät. Laittavat nimen toimintakorttiin, joka on meillä Jälkkärin ovesa.

Olemme myös ottaneet käyttöön" huomaa hyvä silmälasit". Jokainen lapsi saa kertoa mitä hyvää näkee askarreltujen silmälasien läpi esim. omat vahvuudet, mitä hyvää näkee kaverissa, lempiliikunta jne.

Meillä on myös käytössä toivelaatikko, hyvien tekojen purkki. Hyvien tekojen purkista otetaan yksi lappu per päivä ja noudatetaan sitä. Lapset laativat itse nämä hyvät teot.

Keltinmäki

Meillä onnistuu hyvin, osallisuuden kannalta, perjantain vapaa liikunta. Tässä ote toimintasuunnitelmasta: "Lapset saavat kasata pehmopalikoista mieluisan rakennelman tai ottaa muita välineitä käyttöön. Ohjaaja antaa yleiset ohjeet ja tukee tarvittaessa. Nautitaan liikunnasta vapaasti, ilman erityistä ohjausta. Harjoitellaan sosiaalisia taitoja, esim. ryhmäytymällä."

Tuokiot toimivat myös hyvin. Lapset rauhoittuvat esim. kuuntelemaan satua / musiikkia.

Jokela

Vesangan jälkkäriin "vinkki" muille jälkkäreille on KPS. Eli jokin tehtävä esim. viisi punnerrusta/kymmenen haaraperushyppyä jne. ja kumpi häviää KPS, joutuu sen tekemään. Näin nekin lapsoset, jotka eivät muutoin niin tykkää liikkua, lähtevät liikkumaan.

Vesanka

Meidän toimivat käytännöt:

- rentoutus hetki klo 13.00-13.20 oman keskittymiskyvyn mukaan
- joustava iltapäivä: eskari+jälkkäri toimivat yhdessä iltapäivisin ma-ke 14-16
- kaikki koulun tilat käytössä

Puistokatu

Toimiva käytäntö:

Liikennevalo-jälkkäri-vihko, johon päivittäin laitetaan tarra yhdessä lapsen kanssa (vihreä, keltainen, punainen) sen mukaan, miten päivä on sujunut. Samalla kotiväki saa tietoa jälkkäriin sujumisesta. Samalla vihkoon voi laittaa lyhyitä tiedotteita kodin ja jälkkäriin välillä.

Nenäinniemi
